

[Holger Larsen.]

lagt til embedsmændene og ministeren og — det understreger jeg — et rigsdagsudvalg, og hvis det er ministerens mening at søge at opnå tilslutning til at tage dette udvalg bort, så er forudsætningerne for at lade loven være en rammelov også bortfaldet; de foranstaltninger, der skal lovgives om, må lægges ind i mere faste og bestemte rammer, når rigsdagen ikke skal have indseende med, hvilke foranstaltninger rammeloven fører ud i livet. Ungdomsudvalget, som er rådgivende for ministeren, har også ønsket at gøre loven permanent, for at den usikkerhed, som alle vore dygtige medarbejdere nu føler, kunne tages bort. Det har ministeren set bort fra, og det lovforslag, der her foreligger, har igen en revisionsbestemmelse; det betyder ny usikkerhed for de medarbejdere og ledere, som er tilknyttet denne specielle gren af det sociale og beskæftigelsesmæssige arbejde. Det må vi se lidt nærmere på i det udvalg, som vil blive nedsat for at arbejde videre med lovforslaget.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Jørgen Gram: Det lovforslag, der her foreligger, har sin oprindelse i 30erne. Da besluttede rigsdagen gennem særlige foranstaltninger at tage sig af unge arbejdsløse for at skaffe dem arbejde. Ved lov af 11. november 1940 om ungdomslejligheder ændredes disse bestemmelser i nogen grad; der oprettedes en række ungdomslejligheder rundt om i landet, som kunne optage en stor del af de forventede mange unge arbejdsløse under krigen. Det var en fejlbedømmelse. Der kom ikke den store arbejdsløshed, og størsteparten af de da dyrt oprettede ungdomslejligheder kom aldrig i brug. Efter besættelsens ophør blev vi også fri for den bl. a. af professorudvalget spåede store arbejdsløshed, og lejlighederne blev udnyttet til andet brug, end man oprindeligt havde tiltænkt dem.

I 1947 blev loven om ungdomslejligheder så afløst af den nugældende lov om såkaldte arbejdstekniske ungdomsskoler. De ændringer, der gennemførtes, bestod væsentligt i, at det blev stærkere slået fast, at de unge skulle uddannes til hurtigst muligt at kunne overføres til produktivt arbejde i erhvervslevet, at alt arbejde i lejlighederne skulle betales med tariffmæssig timeløn og akkordløn, og dernæst at den ugentlige arbejdstid blev nedskåret fra 40 timer, som den var i de tidligere ungdomslejligheder, til nu kun 36 timer. Derudover skulle de arbejdsløse på skolen ugentlig have 18 timers teknisk og opdragende undervisning, dansk, regning, gymnastik

m. v. Tilgangen skulle væsentligt baseres på frivillighed. Det var daværende socialminister S. P. Larsen, der gennemførte denne lov. Den senere socialminister Jens Sønderup nedskar af sparehensyn, og fordi der ikke var brug for alle skolerne, tallet på skoler fra 18 til 8. Apparatet syntes minister Sønderup for stort.

Der har i alle årene været tilknyttet skolerne et af rigsdagen nedsat udvalg på 5 medlemmer, hvis eksistens og arbejde selvfølgelig baseredes på lovens bestemmelser.

Nu har den højtærede arbejds- og socialminister forelagt loven til fornyelse, men ledsaget sin forelæggelse med nogle meget skarpe bemærkninger. Disse tager sigte enten på hans eget ministeriums administration eller på det tilsynsførende udvalg, og bemærkningerne har, som den foregående taler nævnte, givet anledning til hårde anklager i visse aviser, som særlig retter skytset mod rigsdagsudvalget. Men det mærkelige er, at loven nu foreslås forlænget i 2 år så godt som uændret, og et rigsdagsudvalg skal fortsat bestå.

Der foreslås dog en ændring af stor principiel betydning, en ændring, der går ud på, at der sløjfes nogle ord i § 3, således at det ikke fremtidigt skal være sådan, at deltagerne på skolerne kun må tage arbejde op,

„der ellers ikke for tiden kan forventes taget op“.

Jeg vil gerne på mit partis vegne og også på egne vegne, skønt jeg er medlem af det kritiserede udvalg, sige til den højtærede minister, at han ikke skal have utak, fordi han rejste spørgsmålet. Mit parti og jeg vil hellere end gerne være med til at rette i loven, hvad der kan trænge til at blive rettet, når der blot kan skaffes flertal for ændringerne.

På mit partis vegne pegede jeg ved behandlingen af lovforslaget i 1947 på adskillige ting, som man måtte have opmærksomheden henvendt på, og som jeg senere i administrationen forgæves har søgt at få ændret. Men i administrationen må ministeren, hvem loven jo er underlagt, tage hovedansvaret. Det slås nemlig i § 2 udtrykkeligt fast, at der — jeg citerer —

„Som bistand for administrationen og som rådgivende for arbejds- og socialministeren“

nedsættes et udvalg. Det er altså administrationen, d. v. s. ministeren — det slås fast to gange —, som har magten, medens udvalget kun kan bistå og rådgive. Det er ministerens egen første embedsmand, departementschefen, der sidder ved bord-